

10 ANYS DE
FÀBRQUES
DE CREACIÓ A
BARCELONA

Imatges ©Thomas Vilhelm

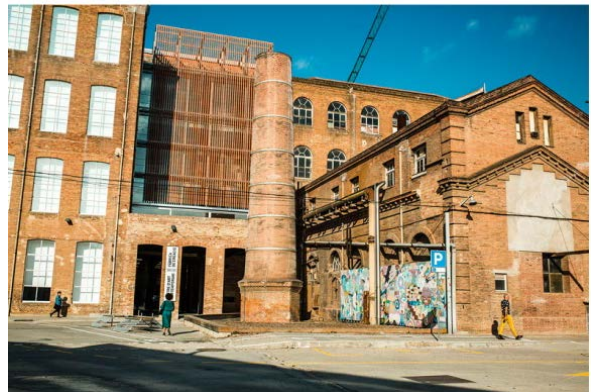
DOSSIER DE PREMSA
OCTUBRE 2017

Breu històric del programa Fàbriques de Creació

El projecte Fàbriques de Creació neix l'any 2007 de la necessitat que expressen artistes i col·lectius de la ciutat de disposar d'espais per a la creació. És una època de lloguers amb preus alts i una successiva pèrdua d'espais fabrils grans i en desús, procés que s'ha estat vivint amb intensitat sobretot al barri del Poble Nou.

S'inicia, llavors, una cerca constant d'espais de titularitat municipal, sense ús, per convertir-los en Fàbriques de Creació i integrar part del seu paisatge industrial al teixit de serveis per a la ciutadania. En aquesta rehabilitació urbanística i social, hi tenen cabuda els espais per a l'art i la cultura. Espais

capaços d'impulsar canvis i d'integrar una població heterogènia que podrà tenir a l'abast referents culturals en uns espais per a la diversitat i la pluralitat de singularitats específiques.

El programa Fàbriques de Creació va ser presentat al Plenari per l'Ajuntament a l'octubre de 2007, ara fa 10 anys, com una de les principals estratègies d'acció en l'àmbit cultural. L'objectiu principal d'aquesta iniciativa era augmentar la xarxa pública creativa de la ciutat, transformant edificis singulars de Barcelona en espais generadors de cultura –les fàbriques de creació artística– i lliurar-los als grups i associacions amb la finalitat d'ajudar a estimular la creativitat a la ciutat.

A partir d'ací es constitueix aquesta xarxa oberta (ha anat creixent amb la incorporació de nous centres) en la qual s'articulen espais preexistents, amb un funcionament ja consolidat, i espais de nova creació. Cal destacar dins del programa el suport a iniciatives i teixit espais i autònoms de titularitat privada de la ciutat, que des de fa anys estan desenvolupant una tasca fonamental de promoure el treball dels creadors locals.

S'han promogut fins a 30.000 metres quadrats en antics terrenys industrials per albergar incubadores culturals i artístiques, en estreta col·laboració amb el sector cultural local. Enfortir la producció d'excel·lència cultural s'identifica a través d'aquest programa com una prioritat estratègica en les polítiques culturals locals i de projecció en el país, l'estat espanyol i el context internacional.

L'any 2016 l'Institut de Cultura va donar un suport d'1,4 M d'euros per al finançament de les 10 fàbriques de creació de la ciutat. El Departament de Cultura va oferir igualment un suport de 700.000€ per al finançament d'aquests espais de creació.

Entre 2007 i 2017, l'Ajuntament de Barcelona ha contribuït també a la rehabilitació de la majoria d'aquests espais. La Central del Circ, El Graner, La Seca, la Fabra i Coats i la Sala Beckett han estat totalment rehabilitats per acollir els programes de fàbriques de creació; s'ha fet possible el trasllat de La Caldera del barri de Gràcia a la nova seu a Les Corts; Hangar i l'Ateneu Popular de Nou Barris han tingut obres de millora i rehabilitació per ampliar les seves activitats; i finalment en aquest període s'han adquirit també la Nau Ivanow i el teatre Tantarantana com a Fàbriques de Creació municipals.

El Programa de Fàbriques de Creació

El Programa de Fàbriques de Creació és un **programa global de suport a la creació i la producció artística** en diverses disciplines promogut per l'Ajuntament de Barcelona – Institut de Cultura a partir de la posada en marxa d'**una xarxa d'equipaments com a espais de creació**.

La **diversitat i pluralitat dels projectes de les fàbriques** enriqueix el panorama artístic a Barcelona en territoris i disciplines múltiples. Per això, la definició de Fàbrica de Creació com una noció oberta, és una fortalesa més que una debilitat.

Les fàbriques de creació són **una aposta ferma de l'actual govern municipal**. El programa proposa la posada en marxa, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, de **serveis d'acompanyament a la creació i a la producció artística**.

L'accés a les fàbriques de creació és un punt clau que les defineix com a **servei públic**. La realització de convocatòries públiques i obertes és l'instrument a garantir l'accés i la rotació dels artistes i les produccions en els equipaments.

La **connexió amb el sector cultural de la ciutat**, i particularment amb els circuits artístics i amb la resta d'equipaments culturals és una de les bases que han d'acomplir les fàbriques de creació.

Des d'espais i serveis destinats a creadors, a espais generadors de comunitats plurals que, cada vegada més, participen activament en els processos artístics i culturals de la ciutat i el seu entorn. Moltes de les fàbriques han desbordat la seva funció de producció de processos artístics i

obres, per a impulsar l'engranatge creació-producció-difusió-mediació artística. L'acció de les fàbriques de creació sobre el territori implica també una línia d'**acció comunitària**, que ahora implica el retorn social en el seu àmbit de **proximitat**, però també de **divulgació de la creació artística**.

La xarxa de fàbriques de creació té una **dimensió metropolitana** que implica la cooperació i la interacció de les fàbriques de creació amb la resta d'espais de suport a la creació i la producció en l'àmbit metropolità.

La gestió de les Fàbriques de Creació

Totes els equipaments que actualment funcionen com a fàbriques de creació es troben ubicats en edificis de propietat municipal, a través d'un conveni de cessió de l'espai amb promotor/gestor privat de l'espai es regula el funcionament de l'equipament. L'Institut de Cultura acorda també convenis d'inversió amb els promotor/gestor de l'equipament per tal de posar en valor el patrimoni i adequar els edificis al requeriment del programa.

L'Institut de Cultura intervé també en el finançament de l'equipament a través d'un conveni anual d'activitats.

Les tipologies de Fàbriques de Creació

Segons l'operador i el programa que desenvolupa cadascuna de les fàbriques de creació es podrien establir tres tipologies diferents de fàbriques segons l'accent prioritari sobre el qual actuen:

- **ACCIÓ SECTORIAL.** Fàbriques que actuen com a capçalera d'un sector artístic de la ciutat. El promotor/gestor té una posició de referència que li permet incidir de manera directa en el suport a la creació/producció per a un sector específic.
- **BASE COMUNITÀRIA:** Equipaments que tot i actuar sobre una disciplina específica, el seu arrelament amb l'entorn de proximitat, fa que la seva acció de reversió a la comunitat té un paper prioritari.

- **BASE ARTÍSTICA:** Equipaments que, oferint el serveis que defineixen una fàbrica de creació, compten amb una línia artística pròpia i definida. La seva singularitat es fonamenta en què aquesta línia artística és referent i exclusiva per als sectors culturals de la ciutat.

Els serveis de les Fàbriques de Creació

En la diversitat de funcions i tipologies de les fàbriques de creació, existeix un comú denominador dels serveis que realitzen, i que permeten una definició dels criteris que defineixen l'equipament.

- Convocatòries públiques i obertes per a residències artístiques amb jurats independents.
- Lloguer i cessió d'espais per a producció artística connectats amb les necessitats del sector cultural.
- Suport i acompanyament a la creació artística a través de línies d'assessorament i curadoria artística.
- Recerca, difusió i debat. Publicacions, conferències, xarxes al voltant d'un sector específic.
- Formació. Realització de tallers de formació continuada per artistes i creadors.
- Acció comunitària. Activitat adreçada a l'entorn de proximitat i serveis d'educació i mediació cultural.
- Línia de producció artística pròpia amb direcció artística i realització de programació i/o mostra/festival propi.
- Suport a la internacionalització de les produccions i creacions del propi equipament.
- Distribució d'espectacles i produccions pròpies.
- Espai exhibició petit format per acompanyar el procés de creació artística.

Les 11 Fàbriques de Creació de Barcelona

Fàbrica	Objecte	Disciplina	Promotor
LA SECA – ESPAI BROSSA	Espai escènic	Arts escèniques	Bonnin Julve, SL
TEATRE TANTARANTANA	Espai escènic	Arts escèniques	Teatre Tantarantana, SL
EL GRANER	Centre de creació del cos i el moviment	Dansa	Consorti del Mercat de les Flors
LA CALDERA LES CORTS	Centre de creació de dansa i arts escèniques	Dansa	Associació Cultural per al desenvolupament d'Activitats Coreogràfiques
ATENEU POPULAR NOU BARRIS	Centre socio-cultural públic	Circ	Ateneu Popular de Nou Barris
FABRA I COATS	Fàbrica de capçalera de la xarxa de fàbriques de creació	Pluridisciplinària	Ajuntament de Barcelona - ICUB
NAU IVANOW	Espai de residències d'arts escèniques	Arts escèniques	Fundació privada Sagrera
HANGAR	Centre de producció i recerca d'arts visuals	Arts visuals i tecnològiques	Fundació privada. Associació Artistes Visuals de Catalunya
LA CENTRAL DEL CIRC	Espai de creació, investigació, entrenament, assaig i formació continuada per als professionals de les arts del circ	Circ	Associació Professionals del Circ de Catalunya.
LA ESCOCESA	Centre de producció artística multidisciplinari enfocat a les arts visuals autogestionat	Arts plàstiques i visuals	Associació d'Idees EMA
SALA BECKETT	Obrador Internacional de Dramatúrgia. Espai de creació, formació i experimentació teatral	Dramatúrgia i arts escèniques	Fundació privada Sala Beckett / Obrador internacional de dramatúrgia

**HANGAR.
ORG**

Sala Beckett
Obrador Internacional
de Dramatúrgia

**Institut de Cultura de Barcelona
Servei de premsa**

**La Rambla, 99
08002 Barcelona
Telèfon 93 316 10 69**

**premsaicub@bcn.cat
<http://premsaicub.bcn.cat/>**

**Imatges fàbriques de creació
©Thomas Vilhelm
<https://eicub.net/?grup=FÀBRIQUES DE CREACIÓ>**